

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Epidemie moru na Madagaskaru

Na Madagaskaru vypukla epidemie moru 23. srpna 2017. Do 3. října 2017 bylo hlášeno 194 případů onemocnění a 30 úmrtí (smrtnost 15,5 %).

Ze všech hlášených onemocnění se jedná ve 124 případech o plicní mor (včetně 21 úmrtí), 68x jde o bubonickou formu moru (včetně devíti úmrtí), 1x septický mor a 1x neurčený případ moru. Případy onemocnění se vyskytují ve 20 centrálních, východních a severních okresech na Madagaskaru.

Podle WHO bylo 124 případů plicního moru geograficky rozloženo do 12 okresů. Nejvíce postiženou oblastí s 58 případy a devíti úmrtími je hlavní město Antananarivo, dalšími hlavními postiženými místy jsou přístavní město Toamasina a venkovská čtvrť Faratsiho.

Mezi preventivní opatření pro cestující do endemických oblastí moru patří:

- použití prostředků osobní ochrany proti blechám. Vzhledem k tomu, že Madagaskar je endemická oblast malárie, použitím repelentů proti komárům při prevenci malárie se můžeme chránit i proti bleššímu kousnutí;
- vyhýbání se přímému kontaktu s nemocnými nebo mrtvými zvířaty;
- vyhýbání se úzkému kontaktu s nemocnými osobami, zejména osobám s diagnostikovanou pneumonií nebo osobám se symptomy plicního moru;
- vyhýbání se přelidněným oblastem, ve kterých byly nedávno hlášeny epidemie plicního moru;
- kontaktování oddělení cestovní medicíny před odjezdem k získání informací o aktuálním ohnisku moru na Madagaskaru, včetně informací o preventivních opatřeních a zjištění symptomů plicního moru;
- bezodkladné vyhledání lékařské péče v případě, když se vyskytnou příznaky onemocnění morem.

Cestující, kteří se vrací z Madagaskaru, a vyskytují se u nich **příznaky onemocnění** jako je horečka, bolestivá lymfadenopatie, by měli informovat svého poskytovatele zdravotní péče o své cestě na Madagaskar. Je třeba počítat s rizikem expozice vektorovým zvířatům nebo hlodavcům v průběhu předchozích deseti dnů, a v případě podezření by měli být testováni na mor.

V letech 2010 až 2015 byly zaznamenány případy nákazy v několika částech světa, včetně Afriky (Demokratická republika Kongo, Madagaskar, Uganda a Tanzánie), Asie (Čína, Ruská federace, Kyrgyzstán a Mongolsko) a Ameriky (Bolívie, Peru a Spojené státy americké). Demokratická republika Kongo a Madagaskar zaznamenalo v období 2010-2015 celkem 92 % všech případů. Madagaskar je v posledním desetiletí nejvíce postiženou zemí světa, je zde každoročně hlášeno cca 200 případů většinou bubonické formy moru. I přes zavedení surveillance a kontrolních opatření k zabránění šíření onemocnění, je zastavení epidemií obtížné. Hostitel, *Rattus rattus* (domácí i lesní krysy), jako zdroj infekcí *Y. pestis* na Madagaskaru, postupně proti infekci získal rezistenci.

Závěr:

Riziko dalšího šíření na Madagaskaru je považováno za vysoké, dokud nebudou zavedena preventivní kontrolní opatření ve spolupráci s WHO a mezinárodními partnery. Riziko onemocnění v oblasti Indického oceánu je považováno za středně vysoké, ale riziko importu pro cestující z EU nebo USA do EU je považováno za velmi nízké.

WHO se domnívá, že riziko mezinárodního šíření moru na základě dosavadních informací je velmi nízké a nedoporučuje žádná omezení cestování a obchodování s Madagaskarem. Neexistuje žádné omezení pohybu v a z Antananariva, kde došlo k onemocněním, v souladu s doporučeními Madagaskarských úřadů.

Podle WHO se profylaktická léčba doporučuje pouze osobám, které byly v úzkém kontaktu s případy nákazy nebo s jinými vysoce rizikovými expozicemi, jako je pokousání blechami nebo přímým kontaktem s tělesnými tekutinami nebo tkáněmi infikovaných zvířat.

Podle cestovních doporučení WHO, vyplývajících z dostupných informací ze dne 2. října 2017 se riziko mezinárodního šíření epidemie zdá být velmi nízké. ECDC pečlivě sleduje situaci, úroveň rizika bude znovu posouzena v závislosti na aktuálních dostupných informacích o výskytu dalších oblastí nákazy.

Více informací na stránkách ECDC:

<https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/documents/Plague-Madagascar-Oct-2017.pdf>

Epidemie moru na Madagaskaru se stále vyvíjí. Od srpna do 8. října 2017 bylo doposud hlášeno 387 případů (možných, pravděpodobných a potvrzených), včetně 45 úmrtí (smrtnost 11,6 %). Z těchto případů mělo 277 případů plicní formu onemocnění (71,6 %), 106x se jednalo o bubonickou formu, jeden případ byl septický mor a 3x nebyla forma moru specifikována. Z celkového počtu 22 regionů v zemi (včetně severních a jihovýchodních regionů, které jsou považovány za neendemické) bylo postiženo doposud 14 regionů (64 %).

Zdroj: <http://www.promedmail.org/>, 9.10.2017